

Robert Schuman w oczach młodego pokolenia XXI wieku.

Wszyscy mamy idoli - każdy, bez wyjątku. Śledzimy ich losy, doksztalcamy się w zakresie wiedzy o ich życiu; bywa też tak, że naśladujemy. W przypadku młodego pokolenia XXI wieku są to zwykle influencerzy znani z tego, że po prostu są znani. Nie wnoszą żadnych budujących wartości do życia nastolatków, ale mimo to stają się dla nich wzorami. Bardzo często też wcale nie tworzą żadnych dobrych dzieł, a jedynie co robią, to demoralizują i skłócają ze sobą ludzi. Możemy spojrzeć chociażby na niedawną tzw. aferę Pandora Gate¹ z udziałem polskich youtuberów. Moi rówieśnicy - przykro mi to stwierdzić - rzadko kiedy interesują się postaciami historycznymi, chyba że te są powodem jakichś teorii spiskowych, albo były dość kontrowersyjne – np. Lenin czy Robespierre. Oczywiście, nie wolno nam odmówić im udziału w tworzeniu historii, jednakże skutki podjętych przez takie osoby działań z pewnością nie były dobre. Przyciemnia to postacie, których historie są warte opowiedzenia, bo mogą do współczesnego, upadającego świata wnieść światelko nadziei.

Robert Schuman to zdecydowanie postać znana, jeśli ktoś choć trochę skupiał się podczas lekcji historii. Wszyscy znamy go jako pomysłodawcę idei zjednoczenia Europy, która miała zapobiec kolejnemu konfliktowi zbrojnemu. Co jednak uważa o nim pokolenie smartfonów, iPadów i wirtualnej rzeczywistości? Absolutnie nic. Robert Schuman stał się osobą, która mimo swoich zasług, została zapomniana. Pamiętają o nim nasi rodzice, dziadkowie. Ten Sługa Boży jest kojarzony przez niewielką liczbę nastolatków zainteresowanych historią lub mających zamiar napisać rozszerzoną maturę z przedmiotu wiedza o społeczeństwie. Jest to niezwykle przykra sytuacja, jednakże tak niestety jest. Nasuwa się jednak pytanie, co jest tego powodem. Najważniejszym jest na pewno odejście Unii Europejskiej od wartości, na jakich ta instytucja została zbudowana i które wyznawali jej pomysłodawcy i założyciele. Czołowe ideologie współczesnej Europy to gender, LGBTQ+, aborcja i zagrażające ludzkości zmiany klimatyczne, które, wg niektórych, niestety mało znanych specjalistów, tak naprawdę nie istnieją². To są właśnie problemy, z jakimi mierzą się europosłowie znajdujący się w Brukseli. Gdyby zapytać przeciętnego człowieka o to, jakie fundamenty ma ta instytucja, na pewno nie pomyślałby

¹ Brak autora, "Panodra Gate". *Kto próbuje zyskać popularność na głośnej aferze*, 5.10.2023, protokół dostępu: <https://www.rp.pl/przestepczosc/art39225481-pandora-gate-kto-probuje-zyskac-popularnosc-na-glosnej-aferze>, 2.04.2024.

² Koonin Steven E., *Kryzys klimatyczny? Prawdy, półprawdy i kłamstwa - co wiemy, czego nam się nie mówi i jaka czeka nas przyszłość*, tłum. Wońska Tamara, Warszawa 2023.

o tym, że flaga Unii jest inspirowana Apokalipsą św. Jana - *a na jej głowie wieniec z gwiazd dwunastu*³.

Czemu jednak Schuman wymyślił w ogóle ideę zjednoczenia? Było nam to potrzebne? Z perspektywy ostatnich lat wielu ludzi twierdzi, że ta Wspólnota państw to najgorsze, co mogło spotkać nasz kontynent. Patrząc na zatrważające kierunki polityki ostatnich dziesięciu lat rzeczywiście można dojść do wniosku, że niczego dobrego nie może (lub nie chce) nam już zaproponować.

Pomimo chęci usunięcia z pamięci Europejczyków poglądów Roberta Schumana - pomysłodawcy i inicjatora idei zjednoczenia Starego Kontynentu - jego obecność w jej fundamentach pozostaje bezsprzeczna. Był to człowiek, od którego każdy z nas może się wiele nauczyć - nie tylko jako chrześcijanin, ale szczególnie jako polityk.

Kiedyś usłyszałam stwierdzenie, że polityka to brudna gra i nie ma w niej żadnych zasad i litości. Wcześniej wspomniany Sługa Boży był zupełnie innego zdania, a swoim życiem świetnie pokazał, że wiara w Chrystusa ułatwia realizowanie celów i dążeń politycznych, a także jest do tego niezbędna. Siła i determinacja z niej płynąca pozwalają zyskać szacunek, sympatię, a co za tym idzie - także poparcie nawet przeciwników politycznych. Może to jest właśnie to, czego powinno nauczyć się młodych ludzi? Pytanie pozostaje jedno – jak?

Robert Schuman przejawiał wiele postaw godnych podziwu i naśladowania - jest idealnym kandydatem na Sługę Bożego, ponieważ nie tylko pozostał on wierny swoim ideałom, ale przede wszystkim ukazywał je światu i wprowadzał - z sukcesem - w życie.

Jak na potencjalnego świętego przystało był niezwykle skromny i pokorny. Są to cechy, których wielu ludziom, nie tylko młodym, brakuje. Znany był z tego, że chociażby swoim wyglądem pokazywał, że nie czuje potrzeby obnoszenia się ze swoją ważną pozycją. Sam dziwił się, z jakiej to racji przysługuje mu mieszkanie w pięknym pałacu przy Rue de Rivoli⁴. Zdecydowanie za jedno ze swoim mott obrął ten wers z Mądrości Syracha: *Synu, ze skromnością dbaj o cześć dla swej osoby i oceniaj siebie w sposób należyty*, w odróżnieniu od większości nie tylko polityków XXI wieku, ale przede wszystkim przeciętnych obywateli. Nie zdziwiłoby mnie, gdybym, przenosząc się w czasie do domu Schumana, zobaczyła na jego stoliczku

³ Ap 12,1.

⁴ Frączak Aneta, Przelaskowski Mateusz, *Robert Schuman. Człowiek, który chciał ocalić Europę*, Warszawa 2023, s. 50-51.

nocnym książkę pt. *O naśladowaniu Chrystusa*⁵. Tomasz a Kempis pisał bowiem: *Kto dobrze samego siebie poznaje, ten traci we własnych oczach na znaczeniu i nie cieszą go ludzkie pochwały*⁶, a także *Po cóż chcesz się ponad kogokolwiek wynosić, kiedy wielu bardziej niż ty uczonych istnieje i bardziej w prawie obeznanym?*⁷

Skromność więc można uznać po pierwsze za dar wynikający z głębokiej religijności, którą z pewnością charakteryzował się Robert Schuman, ale także cechę, jaka powinna być pielęgnowana przez wszystkich ludzi, nie tylko wierzących. Wbrew pozorom nie jest to charakterystyka osób słabych, a wręcz przeciwnie. Kiedy człowiek jest skromny, oznacza to, że zna swoją wartość i nie potrzeba mu słuchać od innych ludzi, jaki to jest wspaniały, mądry i dobry.

Idee zawarte w 1950 roku w tzw. Planie Schumana służyły zjednoczeniu Europy na tle przede wszystkim gospodarczym i w pewnym sensie także politycznym. Nasz dzisiejszy główny bohater - ówczesny minister spraw zagranicznych Francji - chciał dokonać rzeczy dotąd niemożliwej, absurdalnej, biorąc pod uwagę zabiżniające się rany po dwóch wojnach światowych i wielu wiekach sporów - czy to francusko-brytyjskich, czy francusko-niemieckich. Cel, który w zupełności oddawał światopogląd polityka, był następujący: utrzymanie pokoju na Starym Kontynencie oraz niezbędne do tego połączenie państw europejskich, które nie naruszałoby ich suwerenności.

Ostatnie lata udowodniły jednak - obserwuję to z bólem - że aktualne elity sprawujące władzę w UE starają się jak najbardziej uzależnić od siebie wszystkie kraje Wspólnoty. Świetnym i nad wyraz aktualnym tego przykładem może być Zielony Ład, który próbuje przeforsować lewicowa część Parlamentu Europejskiego, a wobec którego bardzo intensywnie buntują się rolnicy. Rzecz dotyczy jednak nie tylko rolnictwa. Okazuje się, że ma zostać wprowadzona kolejna dyrektywa, mówiąca o konieczności stworzenia społeczeństw zeroemisyjnych. W rzeczywistości władzom zależy na przejęciu kontroli nad gospodarkami państw poprzez regulacje dotyczące emisji dwutlenku węgla. Im więcej będzie ograniczeń, tym mniej zakładów będzie produkować - szczególnie tych, w krajach słabo rozwiniętych. Stworzy to dogodny rynek zbytu dla największych gospodarczo państw członkowskich i zwiększy ich potęgę we wspólnocie.

⁵ Kempis Tomasz, *O naśladowaniu Chrystusa*, tłum. Ozóg Jan SJ, Kraków 2007.

⁶ Tamże, s. 26.

⁷ Tamże, s. 28.

Nie dotyczy to tylko zainteresowania sprawami klimatycznymi. Niestety, z przykrością należy także zauważyć, jak Polska była traktowana, kiedy w latach 2015-2023 walczyła o swoją niezależność we wszystkich aspektach: gospodarczą, polityczną, społeczną. Nie zadowolono to elit europejskich, które z wielką satysfakcją sprawiały problemy polskiemu rządowi. Można tu chociaż wspomnieć o zablokowaniu funduszy z KPO tylko ze względu na rzekomy "brak praworządności". Teraz jednak, gdy wiatr polityczny w naszym kraju wieje w drugą stronę, Komisja Europejska bez żadnych oświadczeń czy kontroli uznała, że, jak najbardziej, może przekazać Rzeczypospolitej potrzebne środki.

To uderza w podstawową zasadę, jaką, wymyślając ideę zjednoczenia, wyróżnił Robert Schuman - suwerenność. Tego typu sytuacje sprawiają, że dane państwo staje się zależne od władz europejskich, które poprzez rząd i politykę chcą kontrolować życie przeciętnych obywateli tylko i wyłącznie na swoją korzyść.

To dowodzi, że młodzi ludzie tym bardziej powinni dbać o swoją edukację i poszerzanie horyzontów. Schuman zachęcał do tego i po I wojnie światowej rozpoczął intensywne działania z najmłodszym pokoleniem. Został dzięki temu nazwany *przyjacielem młodzieży*⁸. Z pewnością byłoby mu niezmiernie przykro, widząc jedynie garstkę młodych w XXI wieku, której zależy na zwiększaniu zakresu swojej wiedzy i umiejętności. Współcześni nastolatki różnią się diametralnie od tych, których znał polityk. Głównie dotyczy to nauki, czytania czy posiadania dojrzałych zainteresowań, ale także o czas, jaki są oni w stanie na to poświęcić.

Okazuje się bowiem, że social media, z których na co dzień korzystamy, powodują zmniejszenie koncentracji, problemy z nauką i zapamiętywaniem, a nawet prowadzą do tego, że człowiek ma dużą trudność z obejrzeniem półtoragodzinnego filmu. Takie platformy jak Tik Tok sprawiają, że człowiek, poprzez łatwy dostęp do informacji, traci cierpliwość do treści zajmujących więcej niż kilka minut i nie ma ochoty podejmować żadnych wyzwań - szczególnie intelektualnych. Dlatego spada zainteresowanie chociażby literaturą, młodzi nie szukają ciekawych i wymagających zajęć. Bo po co? Lepiej włączyć Reels⁹ na Instagramie lub

⁸ Frączak Aneta, Przelaskowski Mateusz, *Robert Schuman. Człowiek, który chciał ocalić Europę*, Warszawa 2023, s. 22.

⁹ wł. Instagram Reels - to krótkie, trwające maksymalnie 90 sekund filmiki, publikowane przez użytkowników.
Brak autora, "Reels". 19.01.2023, protokół dostępu: <https://ecommerceteam.pl/blog/social-media/instagram-reels-czym-sa-i-jak-stworzyc-rolki-na-instagramie/>, 6.04.2024.

scrollować¹⁰ stronę Dla Ciebie na Tik Toku. Jest to tak łatwe, że nawet pięciolatek z łatwością może ruszać swoimi małymi palcami w poszukiwaniu internetowych wrażeń.

Z tego wynika zacofanie młodego pokolenia, które zapatrzone w swoich idoli nie widzi świata poza swoim małym ekranem i ulubioną aplikacją. Gra na instrumencie? Za dużo nut do zapamiętania! Szachy? Gra dla dziadków! Ciekawa książka? Po co, jak i tak mam lektury?

To jest właśnie podejście młodzieży do życia w tych czasach. Zupełnie innych ludzi oglądał sto lat temu Schuman, który widział w nich nadzieję dla zjednoczenia i pokoju w Europie. Jakże oddaliliśmy się od tej wizji!

Schuman w pewnym momencie swojego życia znalazł się na takim etapie, że gdziekolwiek się pojawił, był oklaskiwany. W takich sytuacjach jak zawsze zachowywał ogromny spokój i trwał w pokorze. Najlepiej ilustruje to chyba wydarzenie z 1 listopada 1950 roku, kiedy to polityk wybrał się do Watykanu, aby uczestniczyć we Mszy świętej, podczas której miał być ogłoszony nowy dogmat o Wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny. Gdy pojawił się w Bazylice św. Piotra, obecni tam goście natychmiast zareagowali i zaczęli klaskać. Sam Schuman nie bardzo wiedział, jak się zachować i był niezwykle zaskoczony - oczywiście pozytywnie. Wielu młodym ludziom brakuje właśnie takiej skromności i pokory w sercu, bo zamiast postawy umiżenia wszyscy szukamy tylko okazji, aby być podziwianymi i oklaskiwaniymi. Prawdopodobnie wynika to z tego, że człowiek z natury jest egoistą¹¹. Jest nim, bo zawsze – mimo woli – chce własnego dobra. Oczywiście można z tym walczyć - tak jak zrobił to Robert Schuman, ale wymaga to bardzo dużo pracy i wysiłku, a jak już zostało to wspomniane, młodzi unikają jakiegokolwiek ciężkiej pracy. Ja sama nie jestem idealna i nie chcę, żeby ktoś myślał inaczej. Mam wiele problemów, z którymi się mierzę i bywa tak, że w momentach skrajnego wyczerpania - fizycznego czy psychicznego – zostaję wchłonięta przez ujednoliconą kulturę masową, przed którą ostrzegali Polaków Witkacy.

Francuski polityk w momencie największych starań o zjednoczenie Europy musiał zmierzyć się z wieloma problemami nękającymi świat. Była to przede wszystkim kulminacja działań prowadzonych podczas Zimnej Wojny czy mierzący się z trudami komunizmu Układ Warszawski. Europa

¹⁰ scrollować [skrolować] - przewijać wyświetlaną za wartość na urządzeniu elektronicznym.

Brak autora, "scrollować", brak daty, protokół dostępu: <https://sjp.pl/scrollować>, 6.04.2024.

¹¹ Gątnicki Łukasz, *Kiedy jestem egoistą, a kiedy nie*, brak daty, protokół dostępu: <https://neurointuicja.pl/kiedy-jestem-egoista-a-kiedy-nie/>, 7.04.2024.

nie wyleczyła ran powstałych w czasie i po zakończeniu II wojny światowej. Kiedy w sierpniu 1954 roku upadła idea EWO¹², pod znakiem zapytania pojawił się także pomysł utworzenia wspólnoty politycznej. Jednak nawet mimo problemów i wielu niepewności on wciąż ufał, wierzył i walczył. Tego powinni uczyć się młodzi ludzie pochłonięci całkowicie przez świat wirtualny i pseudo-zainteresowania.

W oczach młodych XXI wieku Robert Schuman jest, niestety, zapomniany. Jest to ogromna strata, ponieważ był to człowiek, od którego wszyscy mogą się czegoś nauczyć - nieważne, jaki mają światopogląd. Ten człowiek stanowi uosobienie chrześcijańskiej demokracji, która w naszych czasach straciła swoje znaczenie. Żył, aby służyć innym, wszystkich traktował równo i z miłością – tak jak błogosławiona Natalia Tułasiewicz, patronka polskich nauczycieli. Z uporem trwał przy swoich przekonaniach, nie zważając na szyderstwa czy niezrozumienie. Dzięki temu potrafił znaleźć wyjście z niemal każdej sytuacji, czym świetnie pokazywał uniwersalizm chrześcijaństwa, które jest fundamentem kultury europejskiej czy tego chcemy, czy nie.

Ten uczeń Chrystusa w polityce¹³, dziecko modlitwy¹⁴, święty w garniturze¹⁵ w pełni korzystał z wszelkich środków potrzebnych do osiągnięcia świętości, które obecne w modlitwie i sakramentach dodawały mu odwagi oraz pewności. Żył tym, w co wierzył.

Pewnemu dziennikarzowi powiedział kiedyś: *Wolę pomagać ateistom żyć niż chrześcijanom umierać*. Także i my powinniśmy tak postępować. Każdy człowiek jest stawiany w tych sytuacjach, w których Bóg uznaje go za potrzebnego. Schuman był osobą niezbędną w czasach odbudowy Starego Kontynentu po II wojnie światowej - gdyby go nie było, kto wie, czy czasem nie mielibyśmy za sobą już trzeciego konfliktu zbrojnego na taką skalę. W tych czasach, na początku XXI wieku, światu potrzeba, abyśmy to zrozumieli i wykorzystali w taki sposób, aby zachować pokój, a pierwszym krokiem jest powrót do korzeni - niezbędników tego francuskiego polityka, o których niemal cała Europa już zapomniała.

¹² EWO – Europejska Wspólnota Obronna.

¹³ Frączak Aneta, Przelaskowski Mateusz, *Robert Schuman. Człowiek, który chciał ocalić Europę*, Warszawa 2023, s. 97.

¹⁴ Tamże s. 98.

¹⁵ Tamże, s.98.

BIBLIOGRAFIA

I. BIBLIOGRAFIA ŹRÓDEŁ KSIĄŻKOWYCH.

1. Frączak Aneta, Przelaskowski Mateusz, *Robert Schuman. Człowiek, który chciał ocalić Europę*, Warszawa 2023.
2. Kempis Tomasz, *O naśladowaniu Chrystusa*, tłum. Ożóg Jan SJ, Kraków 2007.
3. Koonin Steven E., *Kryzys klimatyczny? Prawdy, półprawdy i kłamstwa - co wiemy, czego nam się nie mówi i jaka czeka nas przyszłość*, tłum. Wońska Tamara, Warszawa 2023.

II. BIBLIOGRAFIA ŹRÓDEŁ INTERNETOWYCH.

1. www.ecommerceteam.pl
2. www.neurointuicja.pl
3. www.pieknomyslu.com
4. www.rp.pl
5. www.sjp.pl